روزنه

فرضیات نادرست درباره توافق هسته‌ای

غلامعلی خوشرو . نماینده ایران در سازمان ملل

● دولت ترامپ قرار است ۱۵ اکتبر برای سومین‌بار تصمیم بگیرد آیا تأیید کند که کشور من، ایران، به برنامه جامع اقدام مشترک؛ توافقی هسته‌ای که در سال ۲۰۱۵ بین ایران و پنج عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل به‌علاوه آلمان حاصل شد، پایبند هست یا نه. این تأیید دوباره پایبندی ایران طبق خود توافق الزامی نیست؛ توافقی که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را تنها نهاد صاحب‌اختیار برای راستی‌آزمایی پایبندی ایران قرار داده است. کنگره آمریکا ایده تأیید پایبندی از سوی کاخ سفید را در سال ۲۰۱۵ ارائه داد. به‌طورخلاصه این مسئله داخلی آمریکاست. اگرچه مسائلی وجود دارند که به صورت بالقوه می‌توانند اجرای تعهدات آمریکا طبق توافق هسته‌ای را تحت‌تأثیر قرار دهند. دولت ترامپ پیش از این دوبار پایبندی ایران را در آوریل و جولای تأیید کرده است. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پس از صدها بازرسی، در هشت گزارش خود پایبندی ما به تعهداتمان در این توافق را مورد تأیید قرار داده است. کشورهای اروپایی نیز نگرانی ندارند. با وجود این در آستانه ۱۵ اکتبر گزارش شده است که رئیس‌جمهور ترامپ از تأیید مجدد پایبندی ایران امتناع خواهد کرد؛ اقدامی که می‌تواند منجر به وضع تحریم‌ها علیه ایران از سوی کنگره در نقض توافق شود. رئیس‌جمهور و تندروها در واشنگتن دلایلی دارند که فکر می‌کنند کاخ سفید باید این مسیر را دنبال کند، اما دیدگاه آنها براساس یک‌سری فرضیات نادرست درباره توافق هسته‌ای شکل گرفته که لازم است درباره آنها توضیح داده شود. اول اینکه برخی مخالفان توافق مدعی‌اند که برجام بدترین توافقی است که تاکنون آمریکا با یک کشور دیگر به دست آورده است. این ادعا یک واقعیت مهم را نادیده می‌گیرد: توافق هسته‌ای یک توافق دوجانبه میان تهران و واشنگتن نیست. در حقیقت این حتی یک توافق چندجانبه نیست که نیازمند تصویب کنگره یا پارلمان ایران باشد، بلکه یک قطع‌نامه شورای امنیت سازمان ملل است و این دلیل، حمایت گسترده اعضای شورای امنیت و آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل، از این توافق را تشریح می‌کند.

ادامه در صفحه ۶

هشدار شرکای برجام به آمریکا

شرق: هرچه به تاریخ تأیید دوباره برجام از سوی ترامپ نزدیک می‌شویم، اروپایی‌ها و دیگر شرکای برجام بیشتر نگران تصمیم او می‌شوند. روز گذشته وزیر خارجه آلمان گفت: احتمال دارد آمریکا از برجام خارج شود و این نگرانی بزرگ من است. به گزارش ایسنا، به نقل از راشاتودی، زیگمار گابریل افزود: خروج آمریکا از برجام تنها باعث پیچیده‌ترشدن روابط با تهران می‌شود. گابریل ادامه داد: این اقدام باعث به‌خطرافتادن آلمان و در کل جامعه جهانی می‌شود و خروج از برجام به‌معنای آن است که آمریکا جای حاکمیت قانون را با حاکمیت قدرتمندان عوض می‌کند.

بنا بر بیانیه وزیر خارجه آلمان سه کشور انگلیس، فرانسه و آلمان از آمریکا خواسته‌اند از توافق هسته‌ای ایران خارج نشود. ترزا می نخست‌وزیر انگلیس نیز در تماس تلفنی با نتانیاهو با اعلام اینکه برجام نقش مهمی در امنیت منطقه‌ای دارد، گفت انگلیس به برجام کاملا پایبند می‌ماند. دمیتری پسکوف سخنگوی کرملین نیز گفت: مشخصا اگر کشوری برجام را ترک کند، به‌خصوص کشوری کلیدی مثل آمریکا این اقدام پیامدهای بسیار منفی خواهد داشت. وی افزود: ما تنها می‌توانیم تلاش کنیم تا از ایجاد چنین پیامدهایی جلوگیری کنیم که هم‌اکنون نیز در حال انجام این تلاش‌ها هستیم.

سخنگوی وزارت خارجه چین نیز روز گذشته با اعلام اینکه برجام نقش مهمی در حفظ صلح دارد، ابراز امیدواری کرد این توافق بدون تغییر باقی بماند. به گزارش رویترز، او همچنین گفت: انتظار می‌رود که ترامپ یک استراتژی جامع‌تر را در قبال ایران اتخاذ کند.

برجام متعلق به تمام دنیاست

فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، نیز در پیامی به مناسبت شصتمین سالگرد تأسیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در رم پایتخت ایتالیا، یک بار دیگر تأکید کرد که توافق هسته‌ای متعلق به یک کشور نیست. او برجام را راه‌حلی برد - برد دانست که مانع از یک رویارویی نظامی خطرناک شده و متعلق به یک یا دو کشور نیست.

به گزارش ایرنا، فدریکا موگرینی در بخشی از پیام تصویری خود به سمینار بین‌المللی به مناسبت شصتمین سالگرد تأسیس آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای درباره همکاری‌های علمی و فنی در زمینه امنیت و منع گسترش هسته‌ای گفت: به توافق هسته‌ای با ایران توجه کنید. این توافق بدون اتحادیه اروپای قوی غیرممکن بود. ما تمام توان خود را در خدمت صلح قرار دادیم و این برای موفقیت مذاکرات ضروری بود. وی افزود: از دو سال پیش که به توافق دست یافتیم، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بر اجرای توافق نظارت کرده که از جمله آنها انجام بازرسی‌ها بوده و پایبندی ایران را هشت بار تأیید کرده است. ۶۰ سال پس از تأسیس، آژانس حجتی برای همگی ماست. چراکه توافق کاملا مرتبط با عدم اشاعه هسته‌ای است و به یک یا دو کشور متعلق نبوده و متعلق به تمام دنیا و همگی ماست.

به گزارش خبرگزاری صداوسیما، یوکیا آمانو مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در حاشیه نشست هسته‌ای رم در پاسخ به سؤالی گفت: من تأیید می‌کنم که ایران به تعهداتش در چارچوب توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ پایبند بوده است. روز گذشته در حاشیه این نشست، علی‌اکبر صالحی با آمانو دیدار کرد. آمانو در این ملاقات گفته تحولات سیاسی بر گزارش‌های آژانس تأثیری نخواهد داشت.

نکته

فدریکا موگرینی در پیامی به مناسبت شصتمین سالگرد تأسیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در رم پایتخت ایتالیا، یک بار دیگر تأکید کرد که توافق هسته‌ای متعلق به یک کشور نیست

دعوای توییتری

این در حالی است که پای برجام به میانه دعوای رئیس‌جمهور آمریکا و سناتور ارشد جمهوری‌خواه هم رسیده است. فضای دعوا هم توییتر است که آقای رئیس‌جمهور بی‌محابا در آن می‌تازد. او در ۲۴ ساعت گذشته در چند پیام توییتری باب کورکر را هدف انتقاد قرار داده و در آخرین توییتر او را یکی از مقصران دستیابی به توافق هسته‌ای دانسته است.

دونالد ترامپ ۱۶ مهر ماه در توییتر خود نوشت «سناتور کورکر به من «التماس» کرد از او در انتخابات تنسی حمایت کنم. من گفتم «نه» و او [از شرکت در انتخابات] صرف‌نظر کرد (گفت بدون حمایت من نمی‌تواند پیروز شود)». ترامپ در توییتر خود نوشته است باب کورکر «می‌خواست وزیر خارجه شود، من گفتم «نه ممنون». او در ضمن به‌طور عمده‌ای در توافق وحشتناک با ایران نقش داشته‌است». کورکر آن‌زمان در یک برنامه تلویزیونی به انتقاد از ترامپ پرداخته بود. رئیس‌جمهوری آمریکا سپس به این موضوع در پست توییتری دیگری ادامه داده و نوشته است «باب کورکر توافق [اتمی با] ایران را به ما داد. و همین و بس. ما به خدمات درمانی نیاز داریم، ما به اصلاحات مالیاتی نیاز داریم. ما آدم‌هایی را لازم داریم که می‌توانند کار را به فرجام برسانند».

سناتور کورکر اخیرا به خبرنگاران گفته بود رکس تیلرسون، وزیر امور خارجه، جیمز ماتیس، وزیر دفاع و جان کلی، رئیس دفتر ریاست‌جمهوری هستند که آمریکا را از هرج‌ومرج نجات داده‌اند.

کورکر، رئیس جمهوری‌خواه کمیته روابط خارجی مجلس سنا اهل ایالت تنسی است که رابطه گرمی با رئیس‌جمهوری آمریکا ندارد. اگرچه در دوره‌ای به او مشاوره می‌داد. اما او در زمان دستیابی به توافق هسته‌ای رئیس کنگره بوده و با اینکه منتقد این توافق بود اکنون منتقد نقض برجام از سوی آمریکاست. سناتور کورکر، چندی‌پیش اعلام کرده بود پس از پایان دوره فعلی کاری‌اش در سال آینده، از کنگره کناره‌گیری می‌کند.

باب کورکر ۱۶ مهر ماه در مصاحبه‌ای با روزنامه نیویورک‌تایمز گفته بود ترامپ مقام خود را مانند یک «شوی تلویزیونی واقع‌نما» می‌بیند و با تهدید علیه دیگر کشورها، ایالات متحده را در خطر قرارگرفتن «در مسیر جنگ جهانی سوم» قرار داده است. «او مایه نگرانی من است. او باید مایه نگرانی هر فردی که به کشور ما اهمیت می‌دهد، باشد».

کورکر هفته گذشته نیز در واکنش به گزارش‌های منتشرشده در مورد تنش میان ترامپ و وزیر خارجه، رکس تیلرسون، این مقام دولت را در کنار جیمز متیس، وزیر دفاع و جان کلی، رئیس کارکنان کاخ سفید، افرادی توصیف کرده بود که «جلوی فروافتان کشور ما به هرج‌ومرج» را گرفته‌اند.

سناتور کورکر در واکنش به حملات لفظی دونالد ترامپ در توییتر، به‌طور تلویحی رئیس‌جمهوری آمریکا را به کودک‌صفت‌بودن متهم کرد و نوشت: «مایه شرمساری است که کاخ سفید به مهد کودک بزرگسالان تبدیل شده است. واضح است که یک نفر سر شیفت کاری خود حاضر نشده است». گفته می‌شود کورکر جزء حامیان رکس تیلرسون، وزیر خارجه آمریکاست. این دعوا در حالی جریان یافته که طرف‌های اروپایی همچنان نگران تصمیم ترامپ در موعد ۱۵ اکتبر هستند.

ایالات متحده عوارض تصمیمش را بپذیرد

روز گذشته سخنگوی وزارت خارجه ایران نیز در واکنش به احتمال قرارگرفتن سپاه در لیست تحریم‌های آمریکا گفت: اگر آمریکایی‌ها به سمت چنین تصمیمی حرکت کنند پاسخ ایران قاطع، کوبنده و سخت خواهد بود و تصور می‌کنم در آن هنگام ایالات متحده باید تمام عوارض این تصمیم را بپذیرد چراکه پاسخ ارائه شده قاطع و سخت است و امیدواریم آنها در این مسیر حرکت نکنند. سخنگوی وزارت خارجه فرانسه نیز در یک نشست خبری گفت: قراردادن نام سپاه در لیست سازمان‌های تروریستی تنها باعث افزایش تنش‌ها در منطقه خواهد شد.

بند تی برجام به حوزه‌های نظارتی تسری پیدا نمی‌کند

درحالی‌که اخیرا آمانو از دسترسی به سایت‌های نظامی طبق بند تی در آژانس سخن گفته، بهرام قاسمی، در پاسخ به سؤالی درباره اظهارات آمانو و لزوم روشن‌شدن وضعیت بند تی ضمیمه برجام گفت: بند تی ضمیمه برجام به حوزه‌های نظارتی تسری پیدا نمی‌کند، با توجه به هشت بار تأیید تعهدات ایران از سوی آژانس اصولا چنین بحثی وجود ندارد و سازوکاری دراین‌خصوص در برجام وجود ندارد.

برجام تمامی نظارت‌ها و مکانیسم‌های لازم برای چگونگی اجرای درست آن را پیش‌بینی کرده و اگر دراین‌خصوص نیاز به اقدامی باشد بعد از دریافت گزارش از سوی ایران است که می‌تواند درباره آن تصمیم‌گیری و اعلام نظر کند. قاسمی در پاسخ به سؤالی دیگر درباره پیش‌بینی وزیر امور خارجه از نحوه رفتار آمریکا در قبال برجام اظهار کرد: به‌هرحال فضای روانی و پرفشاری در هفته‌های گذشته مشاهده می‌شود و فضاسازی شده که ترامپ پایبندی جمهوری اسلامی ایران به برجام را تأیید نکند و آن را به کنگره احاله کند. این بحث با جدیت در آمریکا اروپا و سایر نقاط جهان مطرح است اگرچه امید زیادی نمی‌توان به درایت آمریکایی‌ها داشت ولی ما امیدوار هستیم و شرایط را رصد می‌کنیم و براساس تصمیماتی که گرفته خواهد شد تصمیمات لازم را اتخاذ خواهیم کرد.

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● **گلایه:** پسرم مدتی قبل به دلیل تاریکی اطراف پارک سرخه‌حصار و اینکه جاده در دست ساخت بود و تابلویی هم وجود نداشت، با موتورسیکلتش دچار حادثه رانندگی شد، برای اینکه بتواند سهل‌انگاری شهرداری را ثابت کند، از طریق دادگاه و مراجع قضائی شکایت کرد، متأسفانه چون گواهینامه نداشت، جریمه شد. در نداشتن گواهینامه و جریمه حرفی نیست، اما تکلیف سهل‌انگاری شهردار منطقه چه می‌شود؟

علی. ف

● **پرسش از شرکت آب و فاضلاب:** چرا امسال اضافه‌کاری کارمندان شرکتی را به جای اینکه در فیش‌های حقوقی واریز کنند، در کارت‌های اعتباری و خرید اجباری کالا این کار را انجام می‌دهند؟

از کارمندان شرکتی

● **نان ضخیم:** اغلب دیده شده دور نان‌های سنگک ضخیم و غیرقابل‌خوردن است. متأسفانه مدتی است اداره غله یا تعزیرات به تخلف نانوایی‌ها رسیدگی نمی‌کنند و این موضوع باعث شده برخی نانوایان نان بدون کیفیت به مشتریان بفروشند. ضرورت دارد مسئولان کمی هم به فکر دندان‌های خراب و سالمندان هم باشند و با نظارت نانوایی‌ها آنها را به پخت نان مطلوب ملزم کنند.

یک مخاطب

● یادش بخیر بلیت‌های کاغذی شرکت واحد را ۱۰ تومان و پس از افزایش کرایه‌ها ۲۰ تومان، صد تومان، حالا مسیرها کوتاه اما کرایه‌ها ۱۰ برابر شده‌اند. واقعا که یادش بخیر ارزانی کجایی که یادت بخیر!

کیارش اشراقی

● آقای سیف، شما به بهای بی‌کاری مردم یک کشور از بانک‌ها حمایت می‌کنید و کاهش سود تسهیلات ساخت مسکن را به تأخیر می‌اندازید؛ درحالی‌که مهم‌ترین توصیه اقتصاددان‌ها و تقاضای نمایندگان و رسانه‌ها برای خروج تمام صنایع از رکود، رونق ساخت‌وساز است.

سعید دانشی

● کاهش سود بانکی؛ نامهربانی با سپرده‌گذاران: عده‌ای سالمند مبلغ ناچیزشان را به بانک سپرده‌اند تا بتوانند سود آن را به زخم‌هایشان بزنند. کاهش سود بانکی یعنی نامهربانی با ندارها؛ چون بعضی‌ها هیچ درآمدی ندارند و با همان شندرغاز سود امورات‌شان می‌گذرد.

یک مخاطب